

Република Северна Македонија
Министерство за финансии
УПРАВА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ

ВОДИЧ

ЗА МИНИМАЛЕН ГЛОБАЛЕН ДАНОК НА ДОБИВКА

Подготвува и издава:
Управа за јавни приходи
бул. „Кузман Јосифовски-Питу“ бр.1, 1000 Скопје
www.ujp.gov.mk
info@ujp.gov.mk

Дата на издавање: 26.10.2026 година

Наслов: Водич за минимален глобален данок на добивка

Уредници: Катерина Митевска - Сектор за регистрација и утврдување на даноци и Ненад Јанчески - Генерален даночен инспекторат

Дизајн и припрема: Драгица Николоска - Сектор за дигитализација

Бр: 08 -7209/1

<http://www.ujp.gov.mk/mk/publikacii/pogledni/84>

2026© Управа за јавни приходи

Материјалот е наменет за некомерцијални цели на Управата за јавни приходи. Копирање, умножување и употреба на материјалот за комерцијални цели не е дозволено. При користење на податоци од публикациите на Управата за јавни приходи потребно е да се цитира изворот.

СОДРЖИНА

- 4 << ВОВЕД
- 5 << ПРЕДМЕТ НА ЗАКОНОТ И ПРАВИЛА ШТО ГИ ПРИМЕНУВА РС МАКЕДОНИЈА
- 6 << ОПФАТ И ОБВРЗНИЦИ (ПРАГ ОД 750 МИЛИОНИ ЕВРА)
- 7 << ПРИЈАВИ ДО УП И РОКОВИ
- 8 << БЕЗБЕДНИ ПРИСТАНИШТА (SAFE HARBOURS)

Основни поими, пријави, рокови, правила согласно со Законот за минимален глобален данок на добивка¹

Во документот е даден преглед на Законот за минимален глобален данок на добивка (во натамошниот текст: Законот), со фокус на: обфатот и обврзниците, правилата што ги применува Република Северна Македонија, пријавите што се поднесуваат до Управата за јавни приходи и роковите за нивно поднесување и за плаќање на дојолнителниот данок, како и на правилата за безбедни пристаништа (safe harbours) од член 34 од Законот, чија содржина е уредена со документите на Инклузивната рамка на ОЕЦД/Г20.

1) Службен весник на РСМ, бр. 3/2025

ПРЕДМЕТ НА ЗАКОНОТ И ПРАВИЛА ШТО ГИ ПРИМЕНУВА РС МАКЕДОНИЈА

Со Законот се уредуваат мерки за обезбедување минимално ефективно оданочување на добивката на групи на мултинационални компании (МНК) и големи домашни групи со минимална даночна стапка од 15%, составните субјекти, начинот на пресметување на ефективната даночна стапка, пресметката на даночната основа и даночната обврска на дополнителниот данок, исклучените субјекти, постапката за прибирање информации за составните субјекти и начинот на поднесување на пријавите и плаќањето на дополнителниот данок. Законот е македонска имплементација на GloBE (Global Anti-Base Erosion Model Rules) Модел-правилата од Столбот 2 (Pillar Two) на Инклузивната рамка ОЕЦД/Г20 за БЕПС (мерки против ерозија на даночната основа и префрлање на профитот во земји со ниски даночни стапки). На постапките за утврдување, наплата, контрола, како и постапката по правни лекови и застареност супсидијарно се применуваат одредбите од Законот за даночна постапка².

Република Северна Македонија ги воведува сите три правила од Модел-правилата на Столбот 2, прикажани подолу:

Правило	Член од Законот	Суштина
Квалификуван домашен дополнителен данок / Qualified Domestic Minimum Top-Up Tax (КДДД/ QDMTT)	чл. 13	Се пресметува и плаќа во РС Македонија за вишокот добивка на составните субјекти во РС Македонија чија ефективна даночна стапка е под 15%; Платениот КДДД го намалува до нула дополнителниот данок на матичната компанија што бил наплатен врз основа на правилото за вклучување на добивката.
Правило за вклучување на добивката / Income Inclusion Rule (IIR)	чл. 7-9	Матичната компанија на мултинационална група на компании или на големата домашна група го пресметува и плаќа својот доделен дел од дополнителниот данок, доколку ефективната даночна стапка на нејзин составен субјект е пониска од 15%.
Правило за помалку оданочена добивка / Undertaxed Payment Rule (UTPR)	чл. 14-16	Составниот субјект на мултинационална група на компании подлежи на дополнителен данок еднаков на неговиот дел од дополнителниот данок што не бил наплатен врз основа на правилото за вклучување на добивката, за составни субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка под 15%. Резервен механизам за наплата на дополнителниот данок што не е наплатен преку правилото за вклучување на добивката; во примена од фискалните години што почнуваат на 01.01.2025.

²) Службен весник на РСМ, бр. 13/2006...3/2025

ОПФАТ И ОБВРЗНИЦИ (ПРАГ ОД 750 МИЛИОНИ ЕВРА)

Законот се применува на составни субјекти кои се членови на група на МНК или на голема домашна група, чијшто годишен приход во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија изнесува 750.000.000 евра или повеќе во најмалку две од четирите фискални години кои непосредно ѝ претходат на тестираната фискална година, вклучувајќи ги и приходите од исклучените субјекти (член 5 став 1 од Законот).

- **Пример:** за тестирана фискална 2024 година се проверуваат годините 2020, 2021, 2022 и 2023; за тестирана 2025 година - годините од 2021 до 2024.
- Ако некоја од тие фискални години е подолга или пократка од 12 месеци, прагот се усогласува пропорционално за секоја од тие фискални години (член 5 став 2 од Законот).
- Кај спојувања и поделби на групи, прагот се утврдува според посебните правила од член 35 од Законот (збир на приходите на споените групи, односно посебни правила за издвоените групи во првите четири години по поделбата).
- Исклучени субјекти (член 5 став 3 од Законот): Законот не се применува на јавни субјекти, меѓународни организации, непрофитни организации, пензиски фондови, инвестициски фондови и субјекти за инвестирање во недвижности кои се крајна матична компанија, како и нивните 95-процентни холдинг структури; нивните приходи сепак се земаат предвид при пресметка на прагот од 750 милиони евра.

Релевантност за РС Македонија: поради номиналната стапка на данокот на добивка од 10%, ослободувањата од данокот на добивка за корисниците на ТИРЗ и други мерки на државна помош, ефективната даночна стапка на македонските составни субјекти - членки на големи мултинационални групи може да изнесува под 15%, со што настанува обврска за пресметка и плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок (КДДД) во РС Македонија.

ПРИЈАВИ ДО УЈП И РОКОВИ

4.1 Видови пријави и општ режим на рокови за поднесување и плаќање на дополнителниот данок

Вид на пријава	Законски основ	Рок за поднесување	Рок за плаќање
Пријава на информации за дополнителниот данок (GloBE Information Return - GIR)	чл. 46	Најдоцна 15 месеци по истекот на последниот ден од фискалната година; за преодната 2024 година, се поднесува најдоцна 18 месеци по истекот на фискалната година	
Пријава за квалификуван домашен дополнителен данок (образец КДДД/П)	чл. 49	Во рокот за поднесување на Пријавата на информации за дополнителен данок	30 дена од истекот на рокот за поднесување на пријавата
Пријава за дополнителен данок според правилото за вклучување на добивката / за помалку оданочена добивка(образец ДДД/П)	чл. 48	30 дена од истекот на рокот за поднесување на Пријавата на информации за дополнителен данок	30 дена од истекот на рокот за поднесување на пријавата

- **Одговорен субјект:** кога два или повеќе составни субјекти од иста група се наоѓаат во РС Македонија, должни се да назначат еден одговорен субјект за сите права и обврски од даночно-правниот однос (чл. 46 ст. 8 од Законот).
- **Солидарна одговорност:** вкупната обврска за квалификуван домашен дополнителен данок / дополнителен данок на повеќе составни субјекти од иста група се смета за еден долг, а субјектите се солидарни должници за плаќање на данокот (чл. 48 ст. 5 и чл. 49 ст. 5 од Законот).
- **Подзаконски акт:** формата и содржината на обрасците КДДД/П и ДДД/П, како и начинот на пресметување и плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок / дополнителен данок се пропишани со Правилник за начинот на пресметување и наплата на дополнителниот данок на добивка³ донесен од министерот за финансии (чл. 13 ст. 9 и чл. 60 од Законот).
- Кога рокот за поднесување на пријавата или за плаќање на дополнителниот данок истекнува во неработен ден, се применуваат општите правила за рокови од Законот за даночна постапка и Законот за општата управна постапка.

³) Службен весник на РСМ, бр. 270/2025 и 2/2026

4.2 Преодна година

По исклучок од член 46 став 7 од Законот, во преодната 2024 година Пријавата на информации (GIR) се поднесува најдоцна 18 месеци по истекот на фискалната година за која се применува, а во тој рок соодветно се прилагодуваат роковите за поднесување на Пријавата КДДД/П и ДДД/П и за плаќање на даночната обврска (чл. 57 од Законот).

4.3 Даночен период и почеток на примена

- Даночен период е фискалната година⁴ - сметководствениот период за кој крајната матична компанија составува консолидирани финансиски извештаи.
- Законот се применува за фискалните години кои започнуваат на 1 јануари 2024 година; по исклучок, одредбите за примена на правилото за помалку оданочена добивка - UTPR (членови 14, 15 и 16 од Законот) се применуваат за фискалните години кои започнуваат на 1 јануари 2025 година (член 59 од Законот).

4.4 Рокови по видови пријави и ориентационен календар

4.4.1 Пријава на информации за дополнителниот данок (GIR) - член 46 став 7 и член 57 од Законот

Пријавата на информации за дополнителниот данок (GIR) ја поднесува составниот субјект во РСМ или назначениот локален субјект, електронски, заедно со сите релевантни известувања (вклучително известувањето кога пријавата ја поднесува крајната матична компанија или назначен субјект во јурисдикција со квалификуван договор меѓу надлежните органи - член 46 став 3). Ориентационен календар за групи на МНК со фискална година еднаква на календарската:

Обврска	ФГ 2024	ФГ 2025	ФГ 2026
Поднесување на пријава GIR	30.06.2026	31.03.2027	31.03.2028

За субјекти со фискална година различна од календарската, роковите се сметаат од крајот на конкретната фискална година.

- **Ослободување од обврска за поднесување на Пријава GIR (чл. 46 ст. 3 од Законот):** составниот субјект во РС Македонија нема обврска да поднесе пријава GIR, ако пријавата ја поднела крајната матична компанија (или субјект назначен за поднесување) во јурисдикција со која РС Македонија има склучен квалификуван договор меѓу надлежните органи за автоматска размена на пријавите. Во отсуство на вакви договори, за фискалната 2024

⁴) Фискална година“ е пресметковниот период за кој крајната матична компанија на групата на МНК или големата домашна група ги составува своите консолидирани финансиски извештаи или, ако крајната матична компанија не составува консолидирани финансиски извештаи, календарската година, а за целиот се издначува со даночниот период за субјектите од РС Македонија (чл. 4 ст. 1 точка 7 од Законот)

година постои обврска за локално поднесување на пријавата GIR, односно локалниот составен субјект ја поднесува во РС Македонија пријавата GIR што ја поднела матичната компанија.

4.4.2 Пријава за квалификуван домашен дојолнителен данок (КДДД/П) - член 49 од Законот

Пријавата за квалификуван домашен дополнителен данок (КДДД/П) ја поднесува составниот субјект во РСМ кој подлежи на квалификуван домашен дополнителен данок, односно има ефективна даночна стапка под 15%. Се поднесува во рокот за поднесување на Пријавата на информации (GIR), а данокот се плаќа во рок од 30 дена од истекот на рокот за поднесување на пријавата. Обврската на повеќе составни субјекти од иста група се смета за еден долг со солидарна одговорност на сите составни субјекти. Ориентационен календар за групи на МНК со фискална година еднаква на календарската:

Обврска	ФГ 2024	ФГ 2025	ФГ 2026
Поднесување на КДДД/П	30.06.2026	31.03.2027	31.03.2028
Плаќање на КДДД	30.07.2026	30.04.2027	30.04.2028

За субјекти со фискална година различна од календарската, роковите се сметаат од крајот на конкретната фискална година.

4.4.3 Пријава за дојолнителен данок според правилата IIR/UTPR (ДДД/П) - член 48 од Законот

Ја поднесува составниот субјект кој подлежи на дополнителен данок врз основа на правилото за вклучување на добивката (IIR) или правилото за помалку оданочена добивка (UTPR). Се поднесува во рок од 30 дена од истекот на рокот за поднесување на Пријавата на информации (GIR), а данокот се плаќа во рок од 30 дена од истекот на рокот за поднесување на пријавата.

Важна напомена: пријавата за дополнителен данок пресметан според правилото за помалку оданочена добивка (UTPR) се поднесува почнувајќи од фискалните години што почнуваат на 01.01.2025 (член 59 став 2 од Законот), така што за фискалната 2024 година пријавата ДДД/П се поднесува само за дополнителен данок пресметан според правилото за вклучување на добивката (IIR). Ориентационен календар за групи на МНК со фискална година еднаква на календарската:

Обврска	ФГ 2024 (само за IIR)	ФГ 2025 (IIR+UTPR)	ФГ 2026 (IIR+UTPR)
Поднесување на пријава ДДД/П	30.07.2026	30.04.2027	30.04.2028
Плаќање на дополнителниот данок - ДДД	29.08.2026	30.05.2027	30.05.2028

За субјекти со фискална година различна од календарската, роковите се сметаат од крајот на конкретната фискална година.

БЕЗБЕДНИ ПРИСТАНИШТА (SAFE HARBOURS)

5.1 Содржина и правна природа на одредбата од член 34

Член 34 од Законот гласи:

„По исклучок на членовите 28-33 (пресметка на ефективната даночна стапка и на дојдолниот данок), по одлука на составниот субјект кој поднесува пријава, ќе се смета дека дојдолниот данок што треба да го плати жупанија во одредена јурисдикција за дадена фискална година е еднаков на нула, доколку ефективно ниво на оданочување на составните субјекти во таа јурисдикција ги исполнува условите на квалификуван меѓународен договор за безбедно пристанитие“.

Квалификуван меѓународен договор за безбедни пристаништа е меѓународен збир на правила и услови за кои се согласиле сите земји и кои на групите во опфат им даваат можност да одлучат за одредена јурисдикција да користат едно или повеќе безбедни пристаништа”

Клучни карактеристики на механизмот:

- **Изборност:** safe harbour се применува по одлука (избор) на составниот субјект кој поднесува пријава, не автоматски.
- **Годишност:** изборот се прави за секоја фискална година одделно.
- **По јурисдикција:** тестовите и ефектот се однесуваат на јурисдикцијата како целина, не на одделен субјект.
- **Ефект:** дополнителниот данок за јурисдикцијата се смета за нула без спроведување на целосната GloBE пресметка; останува обврската за поднесување на Пријавата на информации (GIR).

5.2 Преоден CbCR⁵ safe harbour според GloBE правилата од Столбот 2

Најзначајно безбедно пристаниште во пракса е преодниот CbCR safe harbour. Тестовите се вршат исклучиво врз основа на податоците од квалификуван Извештај по земји (CbCR) изготвен од квалификувани финансиски извештаи. Доволно е да се исполни еден од следните три теста за тестираната јурисдикција:

⁵⁾ Country-by-Country Reporting (CbCR) – Извештај по земји

Тест	Услов	Забелешка
1. De minimis	Вкупен приход на сите составни субјекти во јурисдикцијата да е помал од 10.000.000 евра и вкупна добивка пред оданочување да е помала од 1.000.000 евра (според Извештајот по земји - CbCR)	Се гледа само тековната година (не тригодишен просек); загубата го исполнува условот за тестот.
2. Поедноставена ефективна даночна стапка (ЕДС)	Поедноставени опфатени даноци (трошок за данок на добивка од квалификуваните финансиски извештаи, без прилагодени опфатени даноци и неизвесни даночни позиции) / добивка пред оданочување (според Извештајот по земји - CbCR) Праг: - За ФГ 2024, ЕДС ≥ 15%; - За ФГ 2025, ЕДС = 16%; - За ФГ 2026, ЕДС = 17%.	Вклучува и одложени даноци, без GloBE корекции. Ако тестот за поедноставена ЕДС не помине, така пресметаната стапка не смее да се користи за пресметка на дополнителниот данок, туку треба да се подготви целосна GloBE пресметка.
3. Рутинска добивка	Добивката пред оданочување според Извештајот по земји (CbCR) е еднаква или помала од износот на суштинско исклучување на добивката (SBIE ⁶), пресметано целосно според GloBE правилата	Јурисдикцијата со загуба или нула добивка секогаш го исполнува тестот, без потреба од пресметка на износот на суштинско исклучување на добивката (SBIE).

Период на важење и клучни правила

- **Преоден период:** фискални години што почнуваат на или пред 31.12.2026, но не вклучувајќи фискална година што завршува по 30.06.2028. Во пракса, безбедните пристаништа наведени погоре се применливи за ФГ 2024-2026 за примена на правилата QDMTT и IIR, односно за ФГ 2025-2026 за примена на правилото UTPR.
- **Правило на „трајно исклучување“ („once out, always out“):** ако групата на МНК за одредена јурисдикција не го применила safe harbour механизмот во година кога подлежела на GloBE правилата, не може да го користи за таа јурисдикција во следните години (исклучок: ако во претходната година немала составни субјекти во таа јурисдикција). При погрешна примена на safe harbour механизам утврдена во текот на контрола од страна на Управата за јавни приходи, GloBE правилата се применуваат целосно.
- **Ефекти додека трае:** не настанува дополнителен данок за јурисдикцијата;

⁶ Substance-Based Income Exclusion (SBIE) – суштинско исклучување на добивката

преодната година според GloBE правилата се одложува; останува обврската за поднесување на Пријавата на информации (GIR) со податоците за применетиот safe harbour.

- **Посебни правила:** заедничките вложувања (joint ventures) се тестираат како посебна група; инвестициските субјекти се исклучени од примената; нето нереализирана загуба од објективна вредност над 50 милиони евра се исклучува од добивката; целосно исклучени се субјектите без државна припадност, мулти-матичните групи без обединет CbCR и јурисдикциите со избран режим на оданочување при распределба.

5.3 Постојани и други safe harbour механизми според GloBE правилата од Столбот 2

Механизам	Суштина	Важење
Постојан QDMTT safe harbour	Ако тестираната јурисдикција има воведено квалификуван домашен дополнителен данок што ги исполнува ОЕЦД стандардите (сметководствен стандард, конзистентност, администрирање кое е предмет на проверка од страна на Инклузивната рамка на ОЕЦД), групата на МНК може да избере GloBE дополнителниот данок за таа јурисдикција да се смета за нула, потпирајќи се само на домашната КДДД пресметка. Со други зборови, другите јурисдикции не треба повторно да пресметуваат и наплатуваат GloBE дополнителен данок за истиот приход.	Постојан механизам; клучен за РС Македонија, бидејќи статусот на македонскиот КДДД определува дали пресметката и наплатата на КДДД остануваат во РСМ.

Преоден UTPR safe harbour	Ако крајната матична компанија на МНК групата е резидент на држава со номинална стапка на данок на добивка од најмалку 20%, дополнителниот данок за јурисдикцијата на крајната матична компанија според правилото на помалку оданочена добивка (UTPR) се смета за нула во периодот за кој се применува преодниот safe harbour.	Привремено правило, за фискални години што почнуваат најдоцна на 31.12.2025 и завршуваат пред 31.12.2026. Тоа значи: - ако фискалната година на групата на МНК е календарска, се применува за 2024 и 2025 година; - ако групата на МНК има различна фискална година од календарската, се гледа дали конкретната фискална година започнува најдоцна на 31.12.2025. Од 2026 година, односно за фискални години што започнуваат по 31 декември 2025 година, преодниот UTPR safe harbour повеќе не се применува и се применуваат редовните UTPR правила.
Постојан safe harbour со поедноставени пресметки за несуштествени составни субјекти (Non-material Constituent Entities)	Овозможува поедноставена GloBE пресметка за несуштествени составни субјекти – субјекти кои не се вклучени во консолидираните финансиски извештаи исклучиво поради нивната нематеријалност. Поедноставените пресметки се засноваат на податоци од Извештајот по земји (CbCR) и на опфатените даноци определени врз основа на тековниот даночен трошок. Се применуваат поедноставени верзии на de minimis тестот, тестот на поедноставена ЕДС и тестот на рутинска добивка.	Постојан механизам; применлив за несуштествени составни субјекти со приход од 50 милиони евра или повеќе, податоците од Извештајот по земји (CbCR) мора да бидат изготвени согласно прифатлив или одобрен стандард за рапортирање.

Важна напомена: Во член 13 став 5 од Законот е вграден механизмот на КДДД (QDMTT) safe harbour од македонска страна: (доколку матичната компанија на групата на МНК или на големата домашна група се наоѓа во РС Македонија, а составните субјекти кои се директно или индиректно во нејзина сопственост се наоѓаат во РС Македонија или друга јурисдикција, подлежат на квалификуван домашен дополнителен данок за одредена фискална година во тие јурисдикции, *износот на дојдолниот данок што би го имала матичната компанија врз основа на правилата за вклучување на добивката од членовите 7, 8 и 9 од овој закон се намалува до нула, за износот на квалификуваниот домашен дојдолниот данок којшто го има матичната компанија и составните*

субјекти) кога КДДД се заснова на финансиски извештаи изготвени во согласност со прифатливиот сметководствен стандард на крајната матична компанија, дополнителниот данок по член 29 не се пресметува за составните субјекти кои се наоѓаат во РСМ.

5.4 Safe harbour контекст по фискални години

При обработката на пријавите за секоја фискална година, релевантни се следните параметри на преодниот CbCR safe harbour:

Параметар	ФГ 2024	ФГ 2025	ФГ 2026
Достапен преоден CbCR safe harbour	Да	Да	Да
Праг на тест за поедноставена ЕДС	$\geq 15\%$	16%	17%
De minimis тест (непроменет)	вкупен приход < 10 мил. ЕУР и добивка пред оданочување < 1 мил. ЕУР	исто	исто
Тест на рутинска добивка, проценти на суштинско исклучување на добивката (SBIE)	10% од прифатливи трошоци за плата / 8% од сметководствена вредност на прифатливи материјални средства	9,8% / 7,8%	9,6% / 7,6%

КОНТАКТ И ПОДДРШКА

За сите дополнителни прашања и корисни информации, засегнатите даночни обврзници можат да се обратат до Контакт центарот или до Регионалните дирекции и даночните одделенија на УЈП во чија надлежност припаѓаат:

@ е-пошта: Info@ujp.gov.mk

📞 фиксен телефон: 0800 33 000

📱 мобилен телефон: 02 3253 200

УПРАВА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ

Бул. „Кузман Јосифовски - Питу“ бр.1, 1000 Скопје

е-пошта: info@ujp.gov.mk

Инфо центар 0800 33 000; 02/3253 200

www.ujp.gov.mk

